

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2011 > Optimering af planteproduktionen > **Hvornår skal vintersæden have gødning?**

Hvornår skal vintersæden have gødning?

Selvom foråret kommer sent i år, skal gødning til vintersæd først tildeles, når vækstsæsonen går i gang. Tilførsel af gødning på marker med sne og dybfrosne marker skal undgås. Til gengæld skal gødningen også gives, så snart vækstsæsonen kommer i gang.

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

I år er foråret ligesom sidste år præget af en lang vinter. Det betyder, at vækstsæsonen kommer sent i gang. Tildeling af gødning skal vente til vækstsæsonen begynder, og gødning skal ikke tildeles marker, hvor der endnu ligger sne, eller hvor markerne er frosne langt nede i jorden. Gødsning under disse omstændigheder kan give en skade på afgrøden og medføre, at der er risiko for tab af næringsstoffer fra markerne. Når jorden er optøet og plantevæksten begyndt, kan gødningen derimod godt tildeles på let frost om formiddagen. Alle forsøg viser, at udbyttet ikke er ret meget påvirket af tidspunktet for første tildeling, men specielt i år anbefales det at udbringe gødningen, så snart vækstsæsonen begynder for at få afgrøden hurtigt i gang.

Hvis der anvendes gylle på arealet, kan gylle enten erstatte første tildeling i marts eller anden tildeling i april, mens den supplerende handelsgødning tildeles "omvendt".

I tabel 1 er vist en oversigt over anbefalede udbringningstidspunkter for kvælstof i vintersæd.

Tabel 1. Tidspunkter for tilførsel af kvælstof i handelsgødning. Tallet i parentes angiver, hvor meget kvælstof, der anbefales udbragt første gang.

Afgørde	Delt gødsning		Gødsning på én gang
	Første tilførsel ¹⁾	Anden tilførsel	
Vinterhvede	Begyndende vækst (40-80 kg/ha)	Sidst i april	Midt i april
Vinterbyg	Begyndende vækst (40-80 kg/ha)	Midt i april	Først i april
Vinterrug	Begyndende vækst (40-80 kg/ha)	Sidst i april	Sidst i april
Vintertriticale	Begyndende vækst (40-80 kg/ha)	Først i maj	Ca. 1. maj
Vinterraps	Begyndende vækst (80 kg/ha)	Midt i april	Først i marts

¹⁾ Efter korn, hvor marken ikke tidligere er tilført husdyrgødning øges mængden 20-30 kg pr. ha ved første tildeling. Første tildeling må først ske, når al sne er væk, og markerne ikke er bundfrosne.

Følgende resultater fra et stort forsøgsarbejde bør indgå i overvejelserne:

Udbyttet er uafhængigt af, om første gødningstilførsel sker først eller sidst i marts, blot den kommer ud inden 1. april.

Der er størst behov for tidlig tilførsel i svage marker, der skal buske sig i foråret.

I kraftige marker stiger tilbøjeligheden til lejesæd jo tidligere og jo mere kvælstof, der udbringes. Derfor bør man trække tidspunktet for første tildeling af kvælstof i kraftige vintersædsmarker og ikke tildele for meget kvælstof.

På JB 1 og 3 bør der ikke bringes mere end 40 kg kvælstof ud i marts af hensyn til risikoen for udvaskning.

Der er ikke nogen afgørende forskel mellem forskellige gødningstyper. For urea og flydende kvælstofgødninger er det vigtigt, at anden tildeling sker senest midt i april for at begrænse ammoniakfordampningen.

Brødhvede

Hvis der sættes på at nå en høj proteinprocent, skal kvælstofmængden ved første tildeling reduceres til ca. 50 kg kvælstof pr. ha. Ellers tildeles typisk fra 40 kg kvælstof pr. ha til 50 pct. af den planlagte tilførsel pr. ha.

Gødningstype

Ved første tilførsel anbefales det at bruge en svovlholdig gødning. Svovl bør altid tilføres sammen med første kvælstoftildeling. Hvor der er brug for fosfor og kalium, bør dette også tilføres ved første gødsning. Ved brug af urea skal man både passe på ammoniakfordampning og sikre afgrødens svovlforsyning på anden måde.

På arealer, hvor der er manganmangel, kan tilførsel af svovlsur ammoniak forbedre tilgængeligheden af mangan i jorden. Svovlsur ammoniak bør dog kun bruges, hvor der er manganmangel, idet risikoen for fordampning af ammoniak er større end fra NS-gødninger generelt. Tilførsel af svovlsur ammoniak bør suppleres med udsprøjtning af mangan. Et alternativ til anvendelse af svovlsur ammoniak er coating af gødning med manganholdige midler.

Se også [dyrkningsvejledninger](#) for de enkelte vintersædsafgrøder på LandbrugsInfo.

By Rich Haddock

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.

[Til top](#)